

لۆزان 2023/5/28-27

**"100 سال پاش واژۇكردى رېككەوتتنامەى لۆزان: گەنگەشەكردى
كارىگەرييەكانى رېككەوتتەكە لەسەر دۆزى كوردستان لە ديدە
جياوازەكانەۋە"**

رېككەوتتنامەى (لۆزان) كە لە 24ى تەمموزى 1923 لە نيوان ولاتە ھاۋپەيمانە براۋەكانى جەنگى يەكەمى يەكەمى جيهانى و توركيادا واژۇ كرا، بەشيوەيەكى گشتگير و پيشەيى كارىگەريى لەسەر ولاتان و خەلك و گەلانى ناۋچەكە بەجيهشتۋە. ھەربۆيە لە و كاتەۋەى كە واژۇ كراۋە كارىگەرييەكانى بەردەوامن و سەرەنج و ھەلسەنگاندن و گفتوگۇكردنیش لەبارەيەۋە ھەر بەردەوامن.

ھۆكارەكانى ئەمانەش بۇ ئەۋە دەگەپينەۋە كە رېككەوتتنامەى لۆزان لەلايەك كرا بە جيگرەۋەى رېككەوتتنامەى (سيقەر) كە لە 10ى ئابى 1920 دا واژۇ كرابوو، ئەم رېككەوتتنامەيە ھەم گەرەنتى كارىگەريى بۇ دەستەبەركردنى مافى گەلانى ناۋچەكە تيدا بوو، ھەميش لەپرووى رەچاۋكردى ئاسايش و سەقامگيريى ناۋچەكەۋە كارىگەرتەر بوو. لەلايەكى ديكەشەۋە رېككەوتتنامەى (لۆزان) كۆمەليك سنورى نيودەولەتى و رېككارى ھەريمايەتى پەيوەست بە خاكى سەپاند، كە تياندا رەچاۋى ويست و ئيرادە و مافە بالا و بنەپەتتايەكانى گەلانى ناۋچەكەى بەگشتى تيدا نەكرابوو، سەرەكيترنيشيان گەلى كوردستان بوو.

ھەربۆيە لە ساليادى سەدھەمىنى واژۇكردى رېككەوتتنامەى (لۆزان)دا، ئامانچ لە بەستنى ئەم ديدارە دوو رۆژيە كۆكردەۋەى سياسەتقان، تويژەران و پسپورانى كوردستانى و بيانبيە، بۇ ئەۋەى لە ديد و رەھەندە جياوازەكانەۋە شروڤە و ليكدانەۋە بۇ كارىگەرييە جياواز و زەۋەندەكانى رېككەوتتنامەكە لەسەر پرسى گەلى كوردستان لە رۆژھەلاتى ناۋەپاستدا بكرىت و ميكانيزمەكانى چۆنيەتى مامەلەكردنیش لەگەلياندا، گەنگەشە بكرين.

رۆژی يەكەم: سەرلەبەيانی

10:00

- وتاری كۆنفيدراسیۆنی رەوھندی كوردستانی (وتاری كردنەوھ و دەستپێکی دیدار)
- وتاری جەنابی سەرۆك (بارزانی) لەلایەن پێژدار (شیفا بارزانی) سەرپەرشتیکاری گشتی رەوھندی كوردستانی دەخوینریتەوھ.
- وتاری شارەوانی لۆزان

10:30

پانیلی يەكەم: شروقه كوردنی کاریگەری و نیکهوتەکانی ریکهوتننامە ی لۆزان لە دیدی پسیپۆران و شارەزایانی بیانییەوھ

بەشداربووان:

- بێرنارد كۆشنیر (وەزیری پیشووتری دەرەوھ ی فەرەنسا)
- پروفیسۆر ئیسماعیل بێشیکچی (نوسەر و كۆمەلناسی ناوداری تورك)
- پروفیسۆر لیام ئەندرسن (پسیپۆری زانستە سیاسییهكان لە زانكۆی رایت ستەیت - ئۇھایۆ-ئەمەریكا)
- پۆجیز نۆردمان (سیاسەتوانی سویسرای و ئەندامی ئەنجومەنی نیشتمانی كانتونی قواد)
- پیچارد ویلدينگ (فۆتوگرافەری بەریتانی و پسیپۆری بواری دۇکیۆمینتکردن)

بەرپۆهەری پانیل: د. ماریانا چارۆنتاکی

- 12:30 پشوو و نانخواردنی نیوہرۆ

رۆژی يەكەم: پاشنیوهرۆ

4:00- 2:30

پانیلی دووهم: هەلسەنگاندنی لیکهوتە و کاریگەرییەکانی ریکهوتننامە ی لوزان لەسەر پرسى كورد
لە پارچەکانی كوردستاندا

بەشداریبووان:

- عەبدولای موهتەدی (سکرتیری کۆمەلە ی شۆرشگیری زەحمەتکێشانى كوردستانى
ئێران)
- ئەبویەکر کاروانى (بیرمەند و نووسەر و سیاسەتوان)
- ئیبراهیم بیرو (سەرۆکی پیشووی ئەنەکەسە)
- ئیبراهیم بۆزەل (سەرۆکی پارتی سۆسیالیستی كوردستانى باکوور)

بەرپۆهەری پانیل: سەیران خان

رۆژی دووهم: سەرلەبەیانى

10:00

مامەلەکردن لەگەڵ لیکهوتە و کاریگەرییەکانی ریکهوتننامە ی لوزان و رینگەچارەکانى كەمکردنەوہ ی
ئەو کاریگەرییانە لەسەر دۆزى كورد و كوردستان

بەشداریبووان:

- ھۆشیار زیبارى (ئەندامى مەکتەبى سیاسى پارتى دیموکراتى كوردستان)
- مەلا بەختیار (ئەندامى ئەنجومەنى بالای سیاسى و بەرژەوہەندییەکانى یەكیتی نیشتمانى
كوردستان)
- مستەفا هیجرى (بەرپرسی ناوہندى بەرپۆهەریی حیزبى دیموکراتى كوردستانى ئێران)

- عوسمان بايدهمير (ئەندامى پيشووى پەرلەمانى تورکيا و سىياسەتوانى کوردستانى باکوور)

- بەرپۆه بەرى پانئىل: پەحيمى پەشىدى

12:00 پشو و نانخواردنى نيوه پۆ

3:00-1:30

پۆزى دووهم: پاشنيوه پۆ

پانئىلى دووهم:

شروقە و هەلسەنگاندنى لىكەوتە جياوازەکانى رىککەوتننامەى لۆزان لەسەر پرسی کورد و کوردستان لە دیدى پسپۆر و شارەزايانى کوردستانى لە دياسپۆرا

بەشداربووان:

- ئىسماعيل كاميل (سەرۆكى كۆنفيدراسيۆنى پەوهندى كوردستانى)
- بورهان جاف (ديپلۆماتكار، نوينهەرى پيشووى حكومهتى هەريم لە يەكيتى ئەوروپا،
- باليۆزى پيشووى عيراقى فيدېرال لە يۆنان و لە كينيا)
- محەمەد تانريفەردى (ديا كورد)
- د. هاوړئ مەنسووربەگ (تويژەر و ئەكادىمىست)
- شىخمووس ئۆزدهمير (چالاكفان)

- بەرپۆه بەرى پانئىل: هەوار بازىانى

3:00

پاگەياندى پاگەيەندراو و دەرهەنجامەکانى ديدار و كۆتاييهاتنى.